

Recomanacions davant les malalties infeccioses transmissibles

Recomanacions per a una estudiant d'infermeria portadora de virus de la Immunodeficiència Humana adquirida (VIH) i del virus de l'hepatitis B o C

Descripció del cas

La Rita vol estudiar infermeria ara que te 30 anys. Ja ha triat l'escola però el seu pla d'estudis inclou pràctiques a quiròfan. Això li genera dubtes perquè fa tres anys li van diagnosticar infecció per VIH i va començar tractament amb antiretrovirals que, a l'inici, no va tolerar bé. Actualment presenta una càrrega viral indetectable i uns CD4 de 400 unitats. Continua fent els controls amb el seu especialista.

Amb aquest antecedent no sap si ha de triar una altra professió encara que la seva il·lusió és ser infermera.

Anàlisi de la situació

Donada aquesta situació, la Rita es fa les següents preguntes:

- Podré ser infermera i quines tasques podré realitzar?
- Podré seguir el mateix pla d'estudis que la resta d'estudiants?
- He de comunicar a l'escola que sóc VIH positiu?

Respostes

La Rita pot estudiar infermeria com qualsevol altre estudiant i pot seguir el mateix pla d'estudis que la resta dels alumnes però haurà de tenir en compte una sèrie de consideracions:

- S'haurà d'insistir en l'aplicació estricta de les [precaucions estàndard](#) (Higiene de mans, ús d'equips de protecció individual, manipulació correcte del material tallant /punxant etc.) i de totes les mesures orientades a evitar el contagi a les persones ateses en tots aquells procediments que realitzin.
- No s'han d'aplicar restriccions a l'activitat assistencial que puguin realitzar els estudiants d'infermeria ja que durant el seu període de formació no haurien de fer Procediments Invasors que Predisposen a Exposicions (PIPE).
- La Rita no està obligada a comunicar el seu estat serològic a cap persona de l'escola. En cas que vulgui fer-ho, l'escola sempre haurà de garantir la confidencialitat de les dades dels alumnes.
- Haurà de seguir els controls amb el seu metge especialista habitual per tal d'assegurar uns nivells adequats de càrrega viral i seguir el tractament necessari si escau.

Les recomanacions de la Societat d'Epidemiologia de Salut de Amèrica (SHEA) en quant als nivells de càrrega viral acceptables per a la pràctica assistencial en professionals de la salut amb infecció de VIH, HVC, HVB, (Fig.1) (Quadre 1) ens dona una idea de les possibles restriccions a aplicar en cada cas. Per tant, és important que la Rita, estigui informada sobre l'activitat que es realitza en les diferents especialitats d'infermeria per si pot haver alguna restricció laboral al respecte i, per tant, sigui aconsellable evitar alguna de les especialitats amb més risc. En tot cas ha de ser una decisió raonada i individualitzada.

RECOMANACIONS DE RESTRICCIONS DE LA PRACTICA PROFESSIONAL DELS PROFESSIONALS INFECTATS PER VIH, VHB O VHC		
TIPUS DE VIRUS (CÀRREGA VIRAL)	CATEGORIA DE RISC DE L'ACTIVITAT	RECOMANACIO
VHB: < 10 ₄ copies/ml ≤ 10 ₄ copies/ml > 10 ₄ copies/ml	Categories I, II, III Categories I, II Categoria III	No restriccions No restriccions Restricció fins a càrrega viral < 10 ₄ copies/ml
VHC: < 10 ₄ copies/ml ≤ 10 ₄ copies/ml ≥ 10 ₄ copies/ml	Categories I, II, III Categories I, II Categoria III	No restriccions No restriccions Restricció fins a càrrega viral < 10 ₄ copies/ml
VIH: <5x10 ₂ copies/ml ≤5x10 ₂ copies/ml >5x10 ₂ copies/ml	Categories I, II, III Categories I, II Categoria III	No restriccions No restriccions Restricció fins a càrrega viral < 5x10 ₂ copies/ml

NOTA: Aquestes recomanacions han d'entendre's com les adequades en la majoria dels actes mèdics i quirúrgics que s'han esmentat, però cal advertir que cada cas pot tenir la suficient complexitat com per necessitar una avaluació individualitzada, tenint com a marc de referència els procediments exposats en aquesta taula.

Per exemple, la colposcòpia es considera que té una categoria II de risc, però sempre i quan, per obtenir una bona visualització del coll uterí, no es faci un ús de valves o espèculum que puguin produir petites ferides que sagnin. Ni cal dir que es tracta de colposcòpia simple, doncs si aquesta exploració va dirigida a fer un a biòpsia, el risc serà de categoria III.

a) Veure Quadre 1: Procediments associats al risc de transmissió. Categorització segons risc (adaptat de les recomanacions de la SHEA)

b) No s'indiquen restriccions sempre i quan:

- 1) No s'hagi documentat que el professional infectat ha transmès la infecció a pacients.
- 2) S'hagi fet l'avaluació del cas pel comitè pertinent
- 3) El professional infectat es sotmeti a la analítiques de control i seguiment per la Unitat de Prevenció de Riscos Laborals (o metge expert responsable) cada 6 mesos, per tal de garantir que la càrrega viral es manté en nivells inferiors als considerats de risc.
- 4) El professional infectat tingui una bona adherència a les precaucions estàndard i adopti les mesures de prevenció de la transmissió que se li indiquin (utilització de doble guant per la realització de procediments de categoria II i III, canvi freqüent de guants durant els procediments).

(Fig.1)

Elaboració pròpia seguint les recomanacions de la «SHEA Guideline for Management of Healthcare Workers Who Are Infected with Hepatitis B Virus, Hepatitis C Virus, and/or Human Immunodeficiency Virus»

<p>Categoria I: Procediments amb risc mínim de transmissió de virus transmesos per sang.</p> <p>Exemple: Examen rutinari vaginal o rectal; exàmens endoscòpics baixos: sigmoidoscòpia, colonoscòpia, ... Endoscòpies: coledoscòpia, broncoscòpia, etc.</p>
<p>Categoria II: Procediments en els quals la transmissió de virus transmesos per sang és teòricament possible però poc probable.</p> <p>Exemple: Utilització de dispositius d'accés venós i arterial que es realitzin sota la tècnica antisèptica amb aplicació de les precaucions estàndard.</p>
<p>Categoria III: Procediments en els quals existeix un risc definit de transmissió de virus transmesos per la sang</p> <p>Exemple: Procediments realitzats de forma no electiva en Urgències, incloent massatge cardíac intern, realització d'un part, realització i sutura d'una episiotomia.</p> <p>Interacció amb usuaris amb risc important que mosseguin al professional.</p>

(Quadre 1)

Elaboració pròpia seguint les recomanacions de la «SHEA Guideline for Management of Healthcare Workers Who Are Infected with Hepatitis B Virus, Hepatitis C Virus, and/or Human Immunodeficiency Virus»

Autoria: Marisa Anglès Mellado, membre de la Comissió d'Avaluació d'Infermeres Infectades per Virus Transmissibles per sang (CAIV) del COIB